

АНОТАЦІЯ

Кузьмич В. В. Зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень як вид забезпечення позову в адміністративному судочинстві України. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право. – Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2024.

У дисертаційній роботі на основі аналізу законодавства, судової практики та наукової літератури здійснено комплексне науково-теоретичне узагальнення і практичне вирішення наукового завдання з адміністративного судочинства щодо такого заходу забезпечення позову як зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень.

Обґрунтовано, що генезис інституту забезпечення позову в адміністративному судочинстві включає такі два взаємопов'язані між собою періоди: перший період (передумови виникнення та становлення інституту забезпечення позову) припав на 2002–2005 роки та охопив процедуру ухвалення кодифікованого нормативно-правового акта; другий період (розвиток інституту забезпечення позову) розпочався з 01.09.2005 (після набрання чинності Кодексу адміністративного судочинства України) і триває дотепер.

Доведено, що сутність забезпечення позову в адміністративному судочинстві розкривають такі ознаки: 1) заходи забезпечення позову вживаються у порядку, що чітко та імперативно встановлений Кодексом адміністративного судочинства України; 2) заходи забезпечення позову мають невідкладний (терміновий) характер; 3) забезпечення позову є тимчасовою (строковою) процесуальною гарантією; 4) заходи забезпечення позову мають відповідати вимозі щодо співмірності із заявленими позовними вимогами; 5) заходи забезпечення позову в адміністративному судочинстві є вичерпними; 6) судовим актом, яким вирішується питання про вжиття заходів забезпечення позову, є ухвала суду, яка є обов'язковою для виконання суб'єктами, відносно

яких її постановлено; 7) заходи забезпечення позову вживаються з метою запобігти або зупинити порушення прав, свобод та інтересів особи, а також гарантувати реальне виконання рішення суду. На основі наведених ознак сформульовано визначення поняття «забезпечення позову в адміністративному судочинстві», під яким запропоновано розуміти вжиття судом з дотриманням процесуальної форми вичерпно встановлених Кодексом адміністративного судочинства України невідкладних заходів тимчасового характеру, які відповідають критерію щодо співмірності із заявленими позовними вимогами, викладених у письмовій ухвалі, з метою запобігти або зупинити порушення прав, свобод та інтересів особи, а також гарантувати реальне виконання рішення суду.

Аргументовано, що зміст такого заходу забезпечення позову як зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень полягає в тимчасовому припиненні юридичного впливу індивідуального акта або нормативно-правового акта органу державної влади (зокрема, без статусу юридичної особи), органу місцевого самоврядування, їх посадової чи службової особи, інших уповноважених суб'єктів на відповідне коло правовідносин. У випадку, якщо адміністративний суд відмовить у задоволенні позову про визнання протиправним та скасування індивідуального акта або про визнання протиправним та нечинним нормативно-правового акта і таке судове рішення набере законної сили, то відповідний акт суб'єкта владних повноважень поновить свій управлінський чи регулятивний вплив та підлягатиме обов'язковому виконанню та/або дотриманню суб'єктами, на яких поширюється його дія.

Доведено, що реальними суб'єктами ініціювання питання про забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень є: 1) особа, яка може набути статусу позивача; 2) учасники справи (позивач; треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору; треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору на стороні позивача); 3) органи та особи, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб; 4) адміністративний суд. Запропоновано усунути колізію між частинами 1 і 2 ст. 150 Кодексу адміністративного судочинства України щодо

суб'єктів ініціювання питання про забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень через доповнення ч. 1 ст. 150 Кодексу адміністративного судочинства України таким додатковим суб'єктом як «особа, яка може набути статусу позивача». Обґрунтовано, що законодавець, віднісши відповідача та третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору на стороні відповідача, як учасників справи до суб'єктів ініціювання питання про забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень, не врахував правової природи цього процесуального інституту. Крім того, запропоновано внести комплексні зміни до національного законодавства, які покликані забезпечити належну процесуальну діяльність суду щодо зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень з власної ініціативи.

Аргументовано, що застосовувати такий захід забезпечення позову як зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень може: 1) суд першої інстанції; 2) суд апеляційної інстанції; 3) суд касаційної інстанції. Запропоновано усунути суперечності між частинами 2 і 3 ст. 150 Кодексу адміністративного судочинства України щодо можливості зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень під час перегляду судових рішень у касаційному порядку шляхом виключення ч. 3 цієї статті.

З'ясовано, що видом процесуального документа, яким ініціюється питання про забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень, є заява про забезпечення позову. Така заява може подаватися як в паперовому вигляді, так і в електронному форматі через підсистему «Електронний суд».

Досліджено вимоги до змісту заяви про забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень. Обґрунтовано, що відсутність у ст. 152 Кодексу адміністративного судочинства України вимоги щодо необхідності підписувати заяву про забезпечення позову, зокрема шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень, та вказувати дату її подання є законодавчою прогалиною. Для усунення наведеного недоліку законодавчої техніки запропоновано доповнити ст. 152 Кодексу адміністративного

судочинства України нормативним приписом, який буде встановлювати вимогу щодо необхідності підписання заяви про забезпечення позову із зазначенням дати її подання.

Обґрунтовано, що порядок подання заяви про забезпечення позову різниться в залежності від того, чи вона подається: 1) до пред'явлення позову; 2) одночасно з пред'явленням позову; 3) після відкриття провадження у справі. З покликанням на судову практику доведено, що відсутність у Кодексі адміністративного судочинства України регулювання питання щодо процесуальної діяльності суду на випадок, якщо заява про забезпечення позову подана з порушенням правил територіальної юрисдикції, призводить до не виправданого уповільнення застосування процесуальної гарантії забезпечення позову. Для оперативнішого вирішення питання про забезпечення позову запропоновано ст. 153 Кодексу адміністративного судочинства України доповнити положенням про те, що суд повинен передати в електронній формі заяву про забезпечення позову на розгляд іншого адміністративного суду, у випадку встановлення її належності до територіальної юрисдикції іншого суду.

Аргументовано, що процесуальний порядок розгляду заяви про забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень має такі особливості:

- заяву, подану до пред'явлення адміністративного позову або одночасно з пред'явленням адміністративного позову, уповноважений розглядати суд, на який відповідну заяву або позовну заяву розподілено за результатами здійснення автоматизованого розподілу;
- заяву, подану після відкриття провадження у справі, уповноважений розглядати суд, у провадженні якого перебуває адміністративна справа про визнання протиправним та скасування індивідуального акта або визнання протиправним та нечинним нормативно-правового акта;
- за загальним правилом заява розглядається судом без повідомлення учасників справи або осіб, які можуть набути статусу учасників справи, у строк, що не може перевищувати двох днів від дня надходження відповідної заяви.

Обґрунтовано, що наведений процесуальний строк неповною мірою враховує мету, яку ставить перед собою процесуальна гарантія забезпечення позову – швидкий (невідкладний) захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень;

– заяву може бути розглянуто з викликом особи, яка її подала, або з повідомленням заінтересованих осіб у судовому засіданні. Доведено, що відсутність у Кодексі адміністративного судочинства України закріпленого процесуального строку для розгляду заяви призводить до того, що суди проводять розгляд такої заяви у невиправдано тривалій строк.

Встановлено, що за результатами розгляду питання про забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень суд ухвалює судові рішення у формі ухвали. З'ясовано, що види ухвал, які можуть бути постановлені судом за результатами розгляду питання про зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень, різняться залежно від суб'єкта ініціювання питання про вжиття відповідного заходу забезпечення позову. Обґрунтовано, що коли суб'єктом ініціювання питання про забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень виступає заявник, то суд за результатами розгляду питання про забезпечення позову може постановити одну з таких ухвал: 1) ухвала про забезпечення позову; 2) ухвала про відмову у забезпеченні позову; 3) ухвала про повернення заяви про забезпечення позову заявникові без розгляду. Проте, якщо суб'єктом ініціювання питання про забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень є адміністративний суд, то можливе лише одне процесуальне рішення – ухвала про забезпечення позову. З'ясовано, що передумовою для постановлення кожної з наведених ухвал є наявність достатніх для цього підстав.

Обґрунтовано необхідність до переліку актів, на які не поширюється дія інституту забезпечення позову, віднести індивідуальний акт про звільнення громадянина з публічної служби.

Констатовано, що видами ухвал, постановлених за наслідком розгляду питання про забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних

повноважень, які підлягають апеляційному та касаційному оскарженню, є:

- 1) ухвала про забезпечення позову шляхом зупинення дії індивідуального акта або нормативно-правового акта;
- 2) ухвала про відмову у забезпеченні позову шляхом зупинення дії індивідуального акта або нормативно-правового акта;
- 3) ухвала про повернення заяви про забезпечення позову шляхом зупинення дії індивідуального акта або нормативно-правового акта заявнику без розгляду.

На основі проведеного аналізу зроблено висновок про те, що відсутність у главі 10 розділу I Кодексу адміністративного судочинства України вказівки на можливість оскарження ухвали про повернення заяви про забезпечення позову заявнику без розгляду є законодавчою прогалиною, яка очевидно суперечить принципу правової визначеності. Для усунення зазначеної прогалини запропоновано закріпити нормативний припис, який буде встановлювати можливість оскарження ухвали суду про повернення заяви про забезпечення позову заявнику без розгляду.

Обґрунтовано, що нормативне регулювання питання щодо виконання ухвали суду про забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень сформульовано без урахування засад офіційного з'ясування всіх обставин у справі та правової визначеності. Для викладення положень Кодексу адміністративного судочинства України з дотримання вимог наведених засад запропоновано внести зміни до ст. 156 Кодексу адміністративного судочинства України «Виконання ухвали про забезпечення позову».

Положення, висновки та рекомендації, сформульовані в дисертаційній роботі, становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес та можуть бути використані в таких сферах: у науково-дослідній – для подальшого дослідження проблематики реалізації такого заходу забезпечення позову як зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень; у правотворчій – при підготовці законопроекту про внесення змін і доповнень до Кодексу адміністративного судочинства України; у правозастосовній – для підвищення ефективності застосування адміністративними судами такого заходу

забезпечення позову як зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень. Також результати дисертації можуть бути використані в діяльності суб'єктів владних повноважень щодо виконання ухвали суду про забезпечення позову шляхом зупинення дії індивідуального акта або нормативно-правового акта; у навчальній – при викладанні курсів («Адміністративне процесуальне право України», «Адміністративне право України»), спеціальних курсів («Перегляд судових рішень в адміністративному судочинстві», «Адміністративне та судове оскарження рішень податкових органів»), а також для підготовки навчально-методичних комплексів з відповідних навчальних дисциплін.

Ключові слова: забезпечення позову, адміністративне судочинство, адміністративний процес, суд, судова влада, правосуддя, доступ до правосуддя, суб'єкт владних повноважень, судова реформа, електронний суд, єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система, судова справа, судові рішення, апеляційний перегляд, касаційний перегляд.

SUMMARY

Kuzmych V. V. Suspension of the acts of the subjects of imperious plenary powers as a type of securing a claim in the administrative proceedings of Ukraine. – Qualifying scientific work on manuscript rights.

Thesis for obtaining the scientific degree of Doctor of Philosophy in speciality 081 – Law. – Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, 2024.

The thesis presents a complex scientific and theoretical generalization and a practical solution to the scientific task of administrative proceedings regarding such a measure of securing a claim as suspension of the acts of the subjects of imperious plenary powers based on the analysis of legislation, judicial practice and scientific literature.

It has been substantiated that the genesis of the institution of securing a claim in administrative proceedings consists of the following two interrelated periods: the first period (prerequisites for the emergence and formation of the institution of securing a claim) fell on the years 2002–2005 and encompassed the procedure for the adoption of a codified normative legal act; the second period (the development of the institution of securing a claim) began on September 1, 2005 (after the Code of Administrative Proceedings of Ukraine came into force) and continues until now.

It has been proven that the features that reveal the essence of securing a claim in administrative proceedings are as follows: 1) the measures to secure a claim are taken in the order that is clearly and imperatively established by the Code of Administrative Proceedings of Ukraine; 2) the measures to secure a claim are of urgent nature; 3) securing a claim is a temporary procedural guarantee; 4) the measures to secure a claim shall comply with the requirement of the proportionality to the claims; 5) the measures to secure a claim in administrative proceedings are exhaustive; 6) the judicial act resolving the issue of taking measures to secure a claim is a court ruling mandatory for execution by the subjects in respect of which it was made; 7) the measures to secure a claim are taken in order to prevent or stop the violation of the rights, freedoms and interests of a person, as well as to guarantee the actual execution of the court decision.

On the basis of the above-mentioned features, the definition of the concept of “securing a claim in administrative proceedings” has been provided according to which it is proposed to understand taking by the court, in compliance with the procedural form exhaustively foreseen in the Code of Administrative Proceedings of Ukraine urgent measures of temporary nature, which comply with the proportionality criterion to the claims, set out in a written court ruling, to prevent or stop the violation of the rights, freedoms and interests of a person, as well as to guarantee the actual execution of the court decision.

It has been argued that the content of such a measure to secure a claim as a suspension of the acts of the subjects of imperious plenary powers consists in the temporary suspension of legal influence of an individual act or a normative legal act of a state authority (including those without the status of a legal entity), a local self-government body, their official or a service person, other authorized subjects in the respective circle of legal relations. In the event that the administrative court refuses to secure the claim for recognition as illegal and annulment of an individual act or for recognition of a normative legal act as illegal and invalid and such a court decision becomes legally binding, then the corresponding act of the subject of imperious plenary powers shall renew its administrative or regulatory influence and will be mandatory to execution and/or compliance by the subjects to which it applies.

It has been proven that the real subjects of initiating the issue of securing a claim by suspension of the acts of the subjects of imperious plenary powers are as follows: 1) a person who can acquire the status of a plaintiff; 2) participants in the case (a plaintiff; third parties who bring independent claims regarding the subject of the dispute; third parties who do not bring independent claims regarding the subject of the dispute on the plaintiff's side); 3) bodies and persons authorized by law to apply to the court in the interests of other persons; 4) the administrative court. It is proposed to eliminate the conflict between parts 1 and 2 of Art. 150 of the Code of Administrative Proceedings of Ukraine regarding the subjects of initiating the issue of securing a claim by suspension of the acts of the subjects of imperious plenary powers by means of adding to part 1 of Art. 150 of the Code of Administrative Proceedings of Ukraine as

a subject “a person who can acquire the status of a plaintiff”. It has been substantiated that the legislator, referring the defendant and the third parties who do not make independent claims regarding the subject of the dispute on the defendant’s side as participants in the case to the subjects of initiating the issue of securing a claim by suspension of the acts of the subjects of imperious plenary powers, did not take into account the legal nature of this procedural institution. In addition, it is proposed to introduce complex changes to the national legislation in order to ensure the proper procedural activity of the court regarding the suspension of the acts of the subjects of imperious plenary powers on their own initiative.

It has been argued that such a measure of securing a claim as suspension of the action of the acts of the subjects of imperious plenary powers can be applied by: 1) the court of the first instance; 2) the court of appeal; 3) the court of cassation. It is proposed to eliminate contradictions between parts 2 and 3 of Art. 150 of the Code of Administrative Proceedings of Ukraine in terms of the possibility of suspension the action of the acts of the subjects of imperious plenary powers during the review of court decisions in the cassation procedure by excluding part 3 of this article.

It has been established that the procedural document that initiates the issue of securing a claim by suspension of the action of the acts of the subjects of imperious plenary powers is an application on securing a claim. Such an application can be submitted both in paper form and in electronic form through the “Electronic court” subsystem.

The requirements for the content of the application to secure the claim by suspension of the action of the acts of the subjects of imperious plenary powers have been studied. It has been substantiated that the lack of a requirement in Article 152 of the Code of Administrative Proceedings of Ukraine regarding the need to sign an application on securing a claim, in particular by suspension of the acts of the subjects of imperious plenary powers, and indicating the date of its submission is a legislative gap. In order to eliminate the given shortcoming of the legislative technique, it is proposed to supplement Article 152 of the Code of Administrative Proceedings of Ukraine with a normative provision that will establish the requirement to sign the

application for securing a claim with the indication of the date of its submission.

It has been substantiated that the procedure for submitting an application for securing a claim differs depending on whether it is submitted: 1) before filing a lawsuit; 2) simultaneously with filing a lawsuit; 3) after the opening of proceedings on the case. With reference to judicial practice, it has been proven that the absence in the Code of Administrative Proceedings of Ukraine of regulating the issue of the procedural activity of the court in the event that an application for securing a claim is submitted with the violation of the rules of territorial jurisdiction leads to an unjustified delay in the application of the procedural guarantee of securing a claim. In order to encourage courts to resolve the issue of securing a claim more promptly, it is proposed to supplement Article 153 of the Code of Administrative Proceedings of Ukraine with the provision that the court shall transfer in electronic form an application for securing a claim for the consideration by another administrative court, given it has been established that it belongs to the territorial jurisdiction of another court.

It has been argued that the procedure for considering an application to secure a claim by suspending the acts of the subjects of imperious plenary powers has the following peculiarities:

- an application submitted before filing an administrative lawsuit or simultaneously with filing an administrative lawsuit shall be considered by the court authorized to do it as a result of the automated distribution of the respective application or claim;

- an application submitted after opening proceedings in a case shall be considered by the court which has started the administrative proceedings on recognition as illegal and annulment of an individual act or recognition as illegal and invalid of a normative legal act;

- generally, the application is considered by the court without notifying the participants of a case or persons who may acquire the status of participants in a case within a period that cannot exceed two days from the date of receipt of the application. It has been substantiated that the given procedural term does not fully take into account the goal set by the procedural guarantee of securing a claim – quick (urgent) protection

of the rights, freedoms and interests of natural persons, rights and interests of legal entities against violations by subjects of imperious plenary powers;

– the application can be considered with the summons of the person who submitted it or with the notification of the interested persons in the court session. It has been proven that the absence of a fixed procedural period for the consideration of an application in the Code of Administrative Proceedings of Ukraine leads to the fact that the courts consider such an application for an unreasonably long period of time.

It has been established that based on the result of consideration of the issue of securing a claim by suspension of the acts of the subjects of imperious plenary powers, the court makes a court decision in the form of a court ruling. It has been established that the types of court rulings that can be issued by the court based on the result of consideration of the issue of suspension of the acts of the subjects of imperious plenary powers differ depending on the subject of initiation of the issue of taking the appropriate measure to secure a claim. It has been substantiated that if the subject of initiation of the issue of securing a claim by suspension of the acts of the subjects of imperious plenary powers is the applicant, the court, based on the results of consideration of the issue of securing the claim, may make one of the following court rulings: 1) a court ruling on securing a claim; 2) a court ruling on refusal to secure a claim; 3) a court ruling on returning the application for securing a claim to the applicant without consideration. However, if an administrative court is the subject of initiating the issue of securing a claim by suspension of the acts of the subjects of imperious plenary powers, then the only procedural decision possible is a court ruling on securing a claim. It has been proven that the prerequisite for making each of the above court rulings is the presence of sufficient grounds for this.

The need to include an individual act on the dismissal of a citizen from public service to the list of acts that are not covered by the institution of securing a claim has been substantiated.

It has been proven that the following types of court rulings made as a result of consideration of the issue of securing a claim by suspension of the acts of the subjects of imperious plenary powers that are subject to appeal and cassation are: 1) a court

ruling on securing a claim by suspension of an individual act or a normative legal act; 2) a court ruling on refusal to secure a claim by suspension of an individual act or a normative legal act; 3) a court ruling on returning an application for securing a claim by suspension of an individual act or a normative legal act to the applicant without consideration. It has been substantiated that the absence of the indication in Chapter 10 of Section I of the Code of Administrative Proceedings of Ukraine of the possibility of appealing a court ruling on returning the application for securing a claim to the applicant without consideration is a legislative gap that obviously contradicts the principle of legal certainty. In order to eliminate the mentioned legislative gap, it is proposed to enshrine a regulation foreseeing the possibility of appealing the court ruling on returning the application for securing a claim to the applicant without consideration.

It has been substantiated that the normative regulation of the issue of the execution of the court ruling on securing a claim by suspension of the acts of the subjects of imperious plenary powers is formulated without taking into account the principles of official establishment of all circumstances in a case and legal certainty. In order to set out the provisions of the Code of Administrative Proceedings of Ukraine in compliance with the requirements of the above principles, it is proposed to amend Art. 156 of the Code of Administrative Proceedings of Ukraine “Execution of the court ruling on securing a claim”.

The provisions, conclusions and recommendations formulated in the thesis are of both scientific-theoretical and practical interest and can be used in the following areas: in the research area – for further research into the issues of implementing such a measure of securing a claim as suspension of the acts of the subjects of imperious plenary powers; in law-making – in preparing draft law on amendments and additions to the Code of Administrative Proceedings of Ukraine; in law enforcement – to increase the effectiveness of the application by administrative courts of such a measure of securing a claim as suspension of acts of the subjects of imperious plenary powers. Also, the results of the thesis can be used in the activities of the subjects of imperious plenary powers in relation to the execution of a court ruling on securing a claim by

suspension of an individual act or a normative legal act; in education – while teaching courses (“Administrative procedural law of Ukraine”, “Administrative law of Ukraine”), special courses (“Revision of court decisions in administrative proceedings”, “Administrative and judicial appeal of decisions of tax authorities”), as well as for the preparing educational methodological complexes for the respective academic disciplines.

Keywords: securing a claim, administrative proceedings, administrative process, court, judicial power, justice, access to justice, subject of imperious plenary powers, judicial reform, electronic court, unified judicial information and telecommunication system, court case, court decision, appellate review, cassation review.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Кузьмич В. В. Забезпечення адміністративного позову: особливості застосування принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі. *Вісник Львівського університету. Серія: Юридична*. 2021. № 72. С. 73–79.
2. Кузьмич В. В. Процесуальні аспекти виконання ухвали суду про забезпечення позову шляхом зупинення дії індивідуального акта. *Юридичний вісник*. 2021. № 6. С. 257–263.
3. Кузьмич В. В. Суб'єкти ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії індивідуального акта або нормативно-правового акта. *Адміністративне право і процес*. 2022. № 1 (36). С. 72–83.
4. Кузьмич В. В. Зупинення дії актів публічної адміністрації: процесуальний порядок розгляду в Україні та країнах Європейського Союзу. *Ампаро*. 2022. Спецвип., т. 2. С. 17–23.
5. Кузьмич В. В. Оскарження ухвал з питань щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень. *Вісник Львівського університету. Серія: Юридична*. 2023. № 76. С. 143–150.

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Кузьмич В. В. Проблеми застосування принципу офіційності при забезпеченні позову в адміністративному судочинстві України. *Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні* : матер. XXVII звіт. наук.-практ. конф. (м. Львів, 5–6 лют. 2021 р.). Львів, 2021. Ч. 2. С. 92–94.
7. Кузьмич В. В. Поняття забезпечення позову в адміністративному судочинстві. *Актуальні проблеми прав людини, держави та правової системи* : матер. XX Міжнар. студ.-аспір. наук. конф. (м. Львів, 22–23 квіт. 2021 р.). Львів, 2021. С. 131–134.
8. Кузьмич В. В. Дискреційні повноваження адміністративного суду під час вирішення питання про забезпечення позову. *Сучасні правові системи*

світу: тенденції та фактори розвитку : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 27–28 серп. 2021 р.). Запоріжжя, 2021. С. 62–65.

9. Кузьмич В. В. Становлення та розвиток інституту забезпечення позову в адміністративному судочинстві України. *Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні* : матер. XXVIII звіт. наук.-практ. конф. (м. Львів, 3–4 лют. 2022 р.). Львів, 2022. Ч. 2. С. 99–102.

10. Кузьмич В. В. Акти як предмет забезпечення позову в межах адміністративного судочинства: загальноправова характеристика. *Актуальні проблеми прав людини, держави та правової системи* : матер. XXI Міжнар. студ.-асп. наук. конф. (м. Львів, 22–23 квіт. 2022 р.). Львів, 2022. С. 141–143.

11. Кузьмич В. В. Проблеми зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень в касаційному провадженні. *Чорноморські наукові студії* : матер. VIII Всеукр. мультидисцип. конф. (м. Одеса, 24 черв. 2022 р.). Одеса, 2022. С. 56–59.

12. Кузьмич В. В. Судові рішення щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень. *Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні* : матер. XXIX звіт. наук.-практ. конф. (м. Львів, 2–3 лют. 2023 р.). Львів, 2023. Ч. 2. С. 87–89.

13. Кузьмич В. В. Суб'єкти оскарження ухвал з питань щодо зупинення дії індивідуального акта або нормативно-правового акта. *Актуальні проблеми прав людини, держави та правової системи* : матер. XXII Міжнар. студ.-асп. наук. конф. (м. Львів, 28 квіт. 2023 р.). Львів, 2023. С. 117–119.